

X

XARRACA (Eivissa)

Vénda important. Veg. les recerques que figuren a l'article *Serra* en el *DECat*, sobre *xerrac*, espècie de serra grossa, que en definitiva resulta haver tingut accepcions més àmplies que la fusteril, amb vella extensió africana, sigui quin sigui el vertader origen. En *Memoriale divisionis* de l'a. 1235 ve en la forma *Cariam Zarracha*.¹ Aquí més que en aquest significat d'eina el mot podria venir del de 'serra, muntanya', tots dos entranyats en l'ètimon llunyà SERRA.

-XEBÓ o -XABÓ, *Bini-* (a Alaior, Men.), veg. GEMO(R), *Bini-*

-XEMS, *Bini-* (Alaior, Men. 7, d-11)

Nom d'una ermita, *Sant Llorenç de Binixems*, i de tres alqueries: *Bini-xems de Davant*, *B. de Darrere* i *Estància de B.* Cit. per P. M. Carbonell (*Chròniques*, f° 86).

El Pariatge,² de l'any 1301, cita *Sancti laurentii in alcharia de Benixemps, in termino vocato de Favarix*.

Sens dubte aràbic. D'un derivat del nom del Sol, en àrab, és a dir *šems*.

D'aquests derivats n'hi ha bastants d'antroponímics a Algèria: els femenins *šemsa* i *šemsīya*, i el compost *šems-ed-dîn* (*Gouv. Gen. Alg.*, 101). Es

1. JOAN MARÍ CARDONA, *Illes Pitiüses*, vol. I: *La conquesta catalana de 1235* (Inst. Estudis Eivissencs, 1976), vol. I, pp. 68-81, línia 79.

2. FLORENCI SASTRE PORTELLA, *El Pariatge de Menorca de 1301*, a «Mayurqa», xx (Palma de Mallorca 1980), p. 151.